

Pædagogisk læreplan for Skovparkens Børnehus 2021

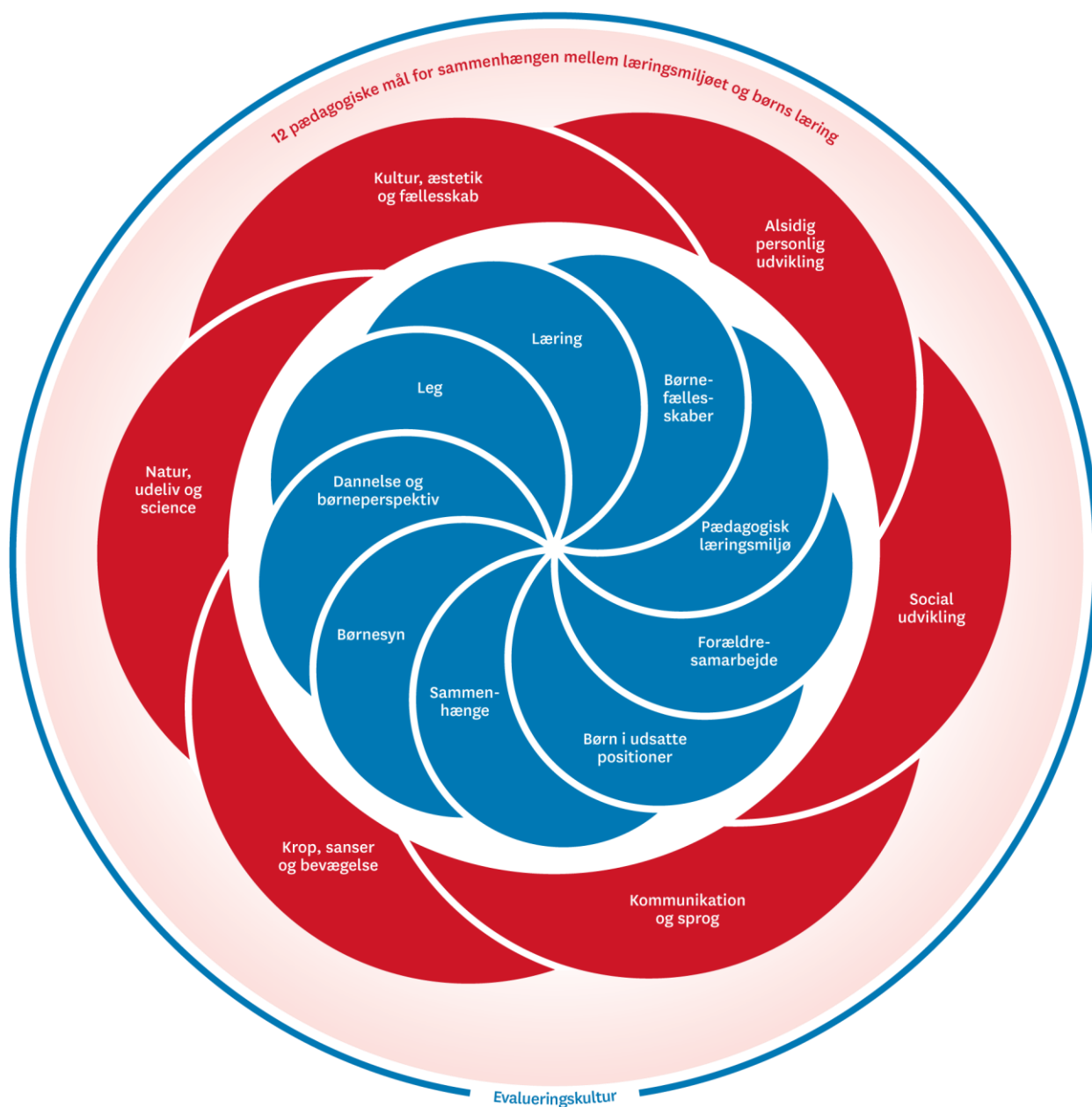

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

**HELSINGØR
KOMMUNE**

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Skovparkens Børnehus er en selvejende integreret daginstitution med driftsoverenskomst med Helsingør Kommune. Institutionen er oprettet i 1977 og har til huse i Boligselskabet Nordkystens bygninger. Vi har en bestyrelse som har indflydelse på de overordnede principper i dagligdagen fx;

- Grønne spirer – samarbejde med friluftsrådet
- Madordning

Skovparken har valgt at være en sko fri institution for at nedsætte sygefraværet blandt børn og voksne. Institutionen ligger tæt på Espergærde station og busholdeplads. Til vores nærmiljø hører skoven, stranden og flere grønne arealer.

Vores børnenormering bliver justeret i maj måned og et år frem og det er dialogbaseret hen over året.

Vi er en harmonisk, fleksibel, stabil og velfungerende personalegruppe med meget lavt sygefravær. Vi er en personale gruppe som vægter anerkendelse, medbestemmelse, omsorg og nærvær højt. De fleste medarbejdere er deltidsansatte og har arbejdet her i mange år. Vi har et godt arbejdsmiljø, hvilket gør at trivslen i huset er høj. I huset har vi sammensat 4 forskellige værdier som vi arbejder ud fra;

1. Anerkendelse – Omsorg, nærvær, tryghed, tid.
2. Medbestemmelse – sjov, samarbejde, voksne der lytter/handler på ønsker.
3. Omsorg – struktur, udvikling, læring.
4. Nærvær – gode relationer, meningsfulde læringsmiljøer.

Huset er opdelt i 3 baser, vuggestue og børnehave med 2 baser; snegle for de mellemste og trolde for de ældste. Hver afdeling har et fællesrum. Alle rummene er indrettet med små læringsmiljøer og det er udviklet ud fra vores KIDS arbejde.

På alle baser er der tilhørende små rum, som anvendes til fx;

- Udklædningsrum
- Legekøkken
- LEGO-krog
- Dukkekrog
- Læse-hyggekrog og tumlerum.
- Konstruktionsrum.

I børnehaven er der desuden to større rum, det ene kan bruges til særlige begivenheder fx; julehygge, hvor der bliver holdt fælles samling og det andet kan bruges til fysiske udfoldelser med puder eller klæd ud tøj, det samme rum bruges også til soverum i middagsstunden.

I baserne for de yngste, mellemste og ældste børn arbejdes der på tværs af børn og voksne. I perioder arbejdes der med projekter i hele huset, hvor børnene møder hinanden på tværs af baserne. Det pædagogiske personale arbejder sammen, alle baserne imellem, f.eks. når børn skal fra vuggestue til børnehave.

Vi arbejder alle ud fra den styrkede pædagogiske læreplan og er medlem af De Grønne Spirer, som også er en del af børnenes hverdag i form af de pædagogiske aktiviteter. Ydermere er vi en DGI certificeret bevægelsesinstitution, som har stor fokus på, at alle børn får rørt sig på forskellige måder hver dag.

Huset har forholdsvis nye og motorisk udfordrende legepladser i begge afdelinger udført i naturmaterialer. Vi har;

- Hyggekroge
- Cykelbane
- Sandkasser med huse med tilhørende sandting som skovle og spande
- Konstruktionsområde med brædder
- Et skønt æble-klatretræ
- Forhindringsbane
- Gynger
- Klatrestativ
- Trampoliner.

Vores madordning er til stor glæde for både børn, forældre og personale. Den er forældrebetalt fra 3 år, for børn under 3 år er den med i taksten.

I Skovparkens Børnehus er vi meget bevidste om, at maden skal tilberedes fra bunden.

Alle børn får varm mad tre-fire gange om ugen og kold mad en-to gange om ugen fra vores eget produktionskøkken. Køkkenet sørger også for grøntsager og brød til eftermiddagsmåltidet kl.14.00 og brød kl.16.30, for de børn der er her sent.

Vi har det økologiske guldmærke og fremstiller maden af årstidens råvarer for at højne det ernæringsmæssige indhold af vitaminer.

En ny hverdag under Covid-19:

Ovenstående afsnit om beskrivelsen af institutionen og vores værdier er fortsat gældende.

I Skovparkens børnehus arbejder vi ud fra den styrkede pædagogiske læreplan og for at leve op til sundhedsstyrelsens retningslinjer har vi lavet strukturelle ændringer i hele huset. Vores nye hverdag gør at vi er ude næsten hele dagen i roterende zoner på legepladsen, det har betydet at de små læringsmiljøer fra stuerne er rykket udenfor fx;

- Tegning ved bordet
- Sytøj
- Bilbane med tilhørende biler
- Samling på små taburetter
- Dukker
- Legekøkken.

Vi er en DGI-certificeret bevægelsesinstitution og medlem af De Grønne Spirer, der i denne periode er inddraget endnu mere i børnenes læring, udvikling og trivsel. Børnene er i faste grupper som hver især igangsætter aktiviteter i løbet af dagen fx;

- Ture ud i lokalsamfundet
- Motoriske udfordrende ture i skoven
- Motoriske aktiviteter på legepladsen. (se ovenstående punkter vedrørende legepladsen)

Personalet i Skovparkens Børnehus værner fortsat om at give børnene en tryk og forudsigelig hverdag med tæt nærvær og opmærksomhed på det enkelte barns behov.

Ovenstående afsnit om madordning er fortsat gældende.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børn lærer, trives og udvikler sig i gode dagtilbud, hvor der er høj kvalitet i det pædagogiske arbejde. Den viden bruger vi aktivt når vi i Helsingør Kommune vurderer og udvikler den pædagogiske praksis i vores dagtilbud. Derfor har vi en fælles definition af, hvad kvalitet i dagtilbud er. Vi definerer pædagogisk kvalitet som fire samlede forhold: Livsduelighed, nærværende samspil, børnefællesskaber samt forældresamarbejde.

Børnesynet i Helsingør kommune tager udgangspunkt i FN's børnekonvention, hvor der er fokus på barnets ret til leg, indflydelse og medbestemmelse. Derfor værner vi i Helsingør kommune om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo.

Legen er central i børnenes hverdag. Legen er en lystbetonet aktivitet, hvor børnene leger for at have det sjovt. Gennem legen kommer læring, og det er et vigtigt udgangspunkt for vores forståelse for børns læring. I Helsingør Kommune vægter vi læring gennem leg og ud fra barnets interesser.

Vi har fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring og udvikling. Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra voksne. Vi ser børnene som aktive medskabere af egen læring og udvikling inden for de rammer, vi som voksne har defineret.

I arbejdet med at realisere den styrkede pædagogiske læreplan i praksis, har vi i Helsingør Kommune gennemført et kompetenceløft for ledere og faglige fyrtårne. Gennem kompetenceløftet er ledere og medarbejdere blevet styrket i at omsætte elementerne og den centrale forskning bag den styrkede pædagogiske læreplan til praksis.

I Skovparkens Børnehus fremtræder de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag på forskellige måder. Hvis man ser på børnefællesskaber i fx morgensamling, lægges der stor vægt på børneperspektivet og giver barnet mulighed for;

- At udøve deres individualisering
- At lære at være i centrum
- At lære at respektere hinanden i forhold til turtagning.

Læring gennem hele dagen i forhold til leg, har fået større værdi i hverdagen og for det pædagogiske personale. Vi vægter højt, at skabe små grupper, hvor børnene kan danne relationer til hinanden. Der er mere nærvær fra den voksne og til det enkelte barn. Dette kan fx være når vi laver aktiviteter på stuerne, hvor vi inddeler børnene i mindre grupper. Inddeler dem i forhold til hvad de godt kunne tænke sig at lave eller hvad der er mulighed for at lave. Nogle er fx kreative, andre leger og nogle er på legepladsen.

Det pædagogiske personale har fået større viden om, hvordan man kan positionere sig i forhold til børns leg f.eks.;

- Foran - indhold og mål for legen er sat af den voksne
- Ved siden af - vejledt deltagelse hvor den voksne følger børnenes spor
- Bagved - den voksne er beskæftiget med at iagttage børnenes legefællesskaber.

Dette kan give barnet mulighed for at få mest ud af deres leg og relationer barn/barn imellem eller voksen/barn imellem. F.eks. for de små vuggebørn, kan de have brug for guidning i, hvordan man kan lege med en given ting eller legekammerat. Her kan den voksne gå foran i legen og vise hvordan barnet kan lege. Et børnehave barn kan til tider have brug for guidning til, at komme ind i en leg og at den voksne er ved siden af, og støtter barnet i at indgå og vedligeholde legen.

En ny hverdag under Covid-19:

Børnefællesskabet på stuerne/baserne styrkes endnu mere barn og barn i mellem, da hver stue er sammen hele dagen. Der lægges fortsat stor vægt på børneperspektivet og børnefællesskaber i fx frokosten her har barnet mulighed for;

- At udøve deres individualisering
- At lære at være i centrum
- At lære at respektere hinanden i forhold til turtagning.

Læring gennem hele dagen i forhold til leg, har stadig stor værdi i vores hverdag og for det pædagogiske personale. Stuerne lægger hver især stor vægt på, at skabe små grupper hvor nogen kan komme ind fra legepladsen, andre går tur i nærmiljøet eller bliver på legepladsen. Personalet er fortsat bevidst om hvordan man positionere sig i forhold til børns leg.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er børnenes hverdag i dagtilbuddet fra det øjeblik de træder ind i institutionen om morgenen og til de går hjem om eftermiddagen. I Helsingør Kommune arbejder vi på at etablere et pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen, der med leg, aktiviteter og rutiner giver børnene de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer, der indbyder til leg, nysgerrighed og engagement hos børnene. Vi arbejder med de fysiske rammer, og er opmærksomme på, hvilken betydning indretning har for børnenes muligheder for engagement og fordybelse i leg og læring.

I Skovparkens Børnehus har vi udarbejdet en pædagogisk ugeplan, hvor vi har sat dagen i perspektiv, i hvordan det enkelte barn kan få læring gennem hele dagen samt opleve omsorg og tryghed. Det gode pædagogiske læringsmiljø kan forekomme ved f.eks.;

- Planlægning af dagen og ugen
- Fordeling af voksne i aktiviteter ude og inde
- Indretning af stuer og gangarealer med forskellige legetemaer.
- Ved at lave små grupper har vi mulighed for at differentiere lege, så alle børn udvikles i egen zone og trivsel og læring øges
- Have øje for enkelte barns behov
- Et fælles tredje.

Det enkelte barns læring starter lige så snart barnet træder ind af døren og fortsætter indtil barnet bliver hentet - At barnet får den gode overgang fra hjem til institutionen.

Når barnet bliver afleveret har de stor medbestemmelse i, hvad de godt vil lave eller lege med f.eks. tegne eller lave puslespil indtil der er samling. I samling, der øver barnet sig fx på;

- At være i et forpligtigende fællesskab
- Sproglig udvikling
- Sociale spilleregler
- Demokrati
- At turde at stå frem
- Hensyn til andre
- Medbestemmelse.

Efter samling kan der blive igangsat forskellige aktiviteter som;

- Ture, hvor børnene har medbestemmelse i hvor vi skal gå hen

- Fri leg
- Rytmik
- Kreative aktiviteter
- Finmotoriske aktiviteter
- Motoriske lege.

Ved de motoriske aktiviteter og lege har børnene/det enkelte barn mulighed, for at udvikle deres kropbevidsthed. De forskellige overgange i løbet af dagen bruges blandt andet til, at styrke børnene/det enkelte barns selvhjulpenhed og selvstændighed, fx når de skal have tøj af eller på.

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparkens Børnehus lægger vi fortsat stor vægt på, at det enkelte barn kan få læring gennem hele dagen og oplever omsorg og tryghed. Det pædagogiske læringsmiljø kan forekomme ved fx;

- At lave små grupper, så har vi mulighed for at differentiere lege, så alle børn udvikles i egen zone, trivsel og læring øges
- Have øje for enkelte barns behov
- Et fælles tredje.

I løbet af dagen øver barnet sig fx på;

- At være i et forpligtigende fælleskab
- Sproglig udvikling
- Sociale spilleregler
- Demokrati
- At turde at stå frem
- Hensyn til andre
- Medbestemmelse.

Den gode overgang fra hjem til institution, barnets læring starter så snart barnet bliver afleveret og fortsætter til barnet bliver hentet. Det enkelte barn har fortsat stor medbestemmelse i hvad de godt vil lege med i stuens legezone på legepladsen f.eks. cykle eller gynges. Derudover bliver der igangsat forskellige aktiviteter f.eks.

- Ture, hvor børnene har medbestemmelse i hvor vi skal gå hen
- Fri leg
- Kreative aktiviteter
- Finmotoriske aktiviteter
- Motoriske lege.

De motoriske aktiviteter har større udviklingsmæssig betydning, da vi er meget ude og går flere ture. Det enkelte barn får mulighed for at udvikle deres kropbevidsthed. Det enkelte barn/børnene får mulighed for at styrke deres selvhjulpenhed og selvstændighed, fx når de skal have tøj af eller på.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Pædagogisk kvalitet i dagtilbud forudsætter et godt forældresamarbejde. Derfor er den gode kontakt mellem forældre og dagtilbud højt prioriteret i Helsingør Kommune. Det gælder både det daglige samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel, udvikling og læring, og samarbejdet via forældrebestyrelser. Vores samarbejde er forpligtende og samskabende. Det er vigtigt, at man som forældre oplever tydelighed, gennemsigtighed og tryghed. Ud over den daglige dialog er en del af vores forældresamarbejde formaliseret gennem møder fra barnet starter i dagtilbuddet og til det skal videre i skole og SFO. Det kan fx være velkomstsamtale, sprogsamtale eller overleveringssamtale. Som forælder kan man altid kontakte dagtilbuddet, hvis man ønsker en samtale om ens barns trivsel eller udvikling. Hvis vi har brug andre fagpersoners vejledning inviterer vi til et dialogmøde med relevante samarbejdspartnere.

I Helsingør Kommune bruger alle dagtilbud Tabulex. Tabulex er et online kommunikations- og registreringsværktøj, der giver overblik over de informationer, der knytter sig til børnene og dagligdagen. Tabulex har et eget forældremodul. Her gives beskeder, nyheder, information om arrangementer osv.

I Skovparkens Børnehus lægger vi stor vægt på et godt og trygt forældresamarbejde, for at kunne hjælpe og vejlede forældrene og deres barn bedst muligt. Forældresamarbejdet har også stor betydning, i forhold til den daglige kommunikation forældre/personale imellem;

- Hvordan har barnet haft det derhjemme/i løbet af dagen
- Hvem de har leget godt med
- Hvem der kunne være en god legekammerat til en legeaftale.

Derudover, hvis forældrene har behov for samtale er vi altid til rådighed. I forældresamarbejdet forventer vi et samarbejde omkring barnet, i forhold til hvad barnet skal kunne og skal lære f.eks.;

- Trolde, de ældste børn, har et forældremøde kun for troldeforældre
- At forældrene bakker op om det arbejde der foregår i institutionen.

I huset har vi en bestyrelse som har indflydelse på de overordnede principper i vores hverdag fx;

- Bondegårdstur
- Madordning
- Bedsteforældredag
- Grønne spirer
- Sommerfest
- Forældremøde.

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparken Børnehus lægger vi fortsat, hvis ikke endnu mere, stor vægt på et godt og trygt forældresamarbejde, for at kunne hjælpe og vejlede forældrene om deres barn bedst muligt. Kommunikationen mellem forældre og personale er blevet mere virtuel eller via telefon pga. kort aflevering udenfor fx;

- Hvordan har barnet haft det derhjemme/i løbet af dagen
- Hvem de har leget godt med
- Hvem der kunne være en god legekammerat til en legeaftale

Hvis forældrene har behov for samtale er vi altid til rådighed via. Telefon eller virtuelt. I forældresamarbejdet forventer vi et samarbejde omkring barnet, i forhold til hvad barnet skal kunne eller skal lære. At forældrene bakker op omkring det arbejde der foregår i institutionen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Helsingør Kommune arbejder vi efter planen *Inkluderende læringsmiljøer for børn og unge i Helsingør Kommune*. Her er de overordnede mål at styrke dialogen og samarbejdet blandt professionelle og forældre på børne- og ungeområdet, at styrke de professionelles kompetencer og deres evalueringskultur, at styrke den forebyggende indsats, samt at styrke børnenes læring, faglighed og trivsel som forudsætning for inklusion. På skole- og dagtilbudsområdet udmøntes målene i fem indsatsområder: 1) Fælles sprog og ensartede tilgange, 2) overgange, 3) elevfravær, 4) kompetencer og videndeling i en ny organisering og 5) strategier og værktøjer som understøtter arbejdet med inkluderende læringsmiljøer.

Som en del af indsatsområderne er den løsningsfokuserede tilgang LØFT implementeret i kommunen. Tilgangen bygger på et værdisæt og en metode, hvor det handler om at styrke og bygge videre på det, der allerede virker. Der sættes mål for udvikling med afsæt i barnets og gruppens ressourcer. Derudover anvendes Tværfagligt Forum og Børnelinealen. Tværfagligt Forum er en samtale omkring et eller flere børn med fast deltagelse af leder, sprogvejleder/primær pædagog, talepædagog og en psykolog. En gang i kvartalet deltager også sundhedsplejerske og socialrådgiver. Børnelinealen er et fælles fagligt værktøj i forhold til at forstå trivsel og udvikling for børn og unge i samarbejde mellem Center for Dagtilbud og Skoler og Center for Børn, Unge og Familier. Børnelinealen tager afsæt i en anerkendende og løsningsfokuseret tilgang. Børnelinealen bruges til at tydeliggøre, hvorvidt nogle børn har brug for særlig hjælp og støtte i en periode, og i givet fald hvilken.

Overgangsindsatsen skal være med til at sikre en tidlig og forebyggende indsats med særlig fokus på to-sprogede børns sproglige udvikling. I dagtilbuddene har alle medarbejdere fokus på at skabe inkluderende læringsmiljøer. I Center for Dagtilbud og Skoler er ansat inklusionsvejledere som også kan inddrages ved behov.

I Skovparkens Børnehus arbejder vi med tidlig indsats. I dagligdagen lægger vi stor vægt på, at have blik for det enkelte barns almene trivsel og deres position i børnefællesskabet. Støtter børnene/det enkelte barn, hvis der er behov for en ekstra hånd i fx store forsamlinger. Vi har et tæt samarbejde med forældre og tværfaglige samarbejdspartnere, for at skabe de bedste rammer for barnets udvikling og trivsel f.eks. ved;

- Dialogmøder
- Støtteperson til det enkelte barn.

Til de børn som er i udsatte positioner har vi forskellige tiltag som f.eks.;

- Piktogrammer
- Mindre grupper i f.eks. legerelationer eller spisesituationer
- Faste pladser ved spisesituationer som gør, at barnet får bedre mulighed for trivsel i dagligdagen
- Skoleudsættelse
- Guidning i svære situationer som f.eks. stue til garderobe.

En ny hverdag under Covid-19:

Se overstrående. Dog er dialogmøder virtuelle.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Helsingør kommune samarbejder vi om at give børn gode og sammenhængende overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud, skole, SFO og fritidsklub. Inden børnene starter i skole skal de forberedes grundigt og i god tid. Børnenes egne forestillinger og fortællinger om skolen bringes i spil og erstattes af konkret viden gennem samtaler og besøg på skolen. Derigennem får de godt kendskab til, hvem de kan møde i nye omgivelser, og hvordan lokaler og bygninger ser ud i SFO og skole. Vi voksne omkring barnet mødes og deler viden og information for at sikre os den bedste overgang. Vi har i kommunen udarbejdet en pjece om overgangen fra dagtilbud til SFO og skole som kan læses [her](#).

I Skovparkens Børnehus har vi en separat base, troidene, hvor de ældste børn går et år før de skal starte i skole. Hos troidene lærer børnene om ansvar fx;

- Man kan blive dagens hjælper, som ud over at hjælpe med at dække rullebord og har andre forefaldende opgaver i løbet af dagen
- At holde orden i deres garderobe og passe på deres egne og andres ting
- De ældste har deres egen stue med relevant legetøj, spil, danserum mm.
- Børnene har indflydelse på regler og ønsker i aktiviteter.

Derudover har børnene mulighed for at øve deres skoleparathed ved fx at lave "skole-opgaver". Inden de starter på de pågældende skoler, skal børnene ud og besøge dem, se hvor de skal gå og se hvordan det er at gå i skole for en dag.

Imens børnene går hos troidene er der et tæt forældresamarbejde omkring, hvad der forventes af deres barn inden det skal starte i skole, så de kan sendes skole-parate afsted fx;

- Skrive sit eget navn
- Genfortælle en historie
- Kan barnet klare et nederlag
- Kan barnet tage imod og forstå en fælles besked
- Selv kunne tørre sig ved toiletbesøg
- Kan klare mindre konflikter selv
- Være løsningsfokuseret i hverdagssituationer fx selv kunne finde saks, papir og farver til kreative sysler
- Deltage i, acceptere og respektere den demokratiske proces
- Cykle på en tohjulet cykel
- Tegne og klippe
- Selvhjulpen med tøj og sko

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparkens Børnehus har vi en separat base, troidene, hvor de ældste børn går et år før de skal starte i skole. Hos troidene lærer børnene fortsat om ansvar fx;

- Man kan blive dagens hjælper
- At holde orden i deres garderobe og passe på deres egne og andres ting
- De ældste har deres egen stue med relevant legetøj
- Børnene har indflydelse på regler og ønsker i aktiviteter.

Ovenstående afsnit om skoleparathed er fortsat gældende.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Skovparkens Børnehus bruger vi rigtig meget lokalsamfundet i vores hverdag for, at skabe forskellige læringsmiljøer for børn fx;

- Skoven - ved at snakke med børnene om årstider fx finde anemoner eller styrke deres grovmotorik samt sanser fx gå på ujævnt terræn
- Biblioteket – ser film, låner bøger, leger eller udstiller projekter
- Lokale legepladser
- Togstationen – at køre med elevator og kigge på tog
- Kirken – til forskellige højtider hvor børnene kan komme til børnegudstjeneste
- Øresundsakvariet – der kom en vejleder ud og havde små akvarier med, hvor børnene kunne røre ved søstjerner, krabber og fladfisk, de ældste børn tog på tur til øresundsakvariet
- Teaterforestilling i huset samt på biblioteket i Espergærde eller Kulturværftet
- Nyruphus – der kommer en naturvejleder ud i vores lokale skov og snakker med børnene omkring naturen og dyrelivet
- Besøg af fx en betjent i forbindelse med projektarbejde.

En ny hverdag under Covid-19:

Vi bruger det åbne lokalsamfund i vores hverdag fx;

- Skoven
- Nyruphus
- Lokale legepladser
- Trafiksikkerhedsgåture.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Skovparkens Børnehus har vi brugt KIDS som et redskab til vurdering og udvikling af vores kvalitet. Ud fra KIDS er der udarbejdet handleplaner, KIDS har givet det pædagogiske personale et praktisk redskab i forhold til, at udvikle den bedste kvalitet for børnene. At skabe bedre rammer for trivsel og læring i dagligdagen. Rummene udvikles efter børnegruppens interesser f.eks. fra dukkekrog til LEGO-rum.

Samspejlet mellem børn og voksne kendetegnes ved gensidig respekt og tolerance. Derudover er det vigtigt at børnemiljøet vurderes ud fra børneperspektivet og ikke de voksnes.

Der har været observationer af børnenes;

- Fysiske rammer
- Leg
- Aktivitet
- Relationer
- Deltagelse og indflydelse i dagligdagen.

Ud fra KIDS-observationerne har vi lavet rum i rum i hele institutionen, hvilket har betydet, at stuerne er blevet mere opdelt. At gøre stuens indretning mere stimulerende for børnene/det enkelte barn. Det har givet børnene et større overblik over hvad de kan lege med og hvor de kan lege med det. Vi har f.eks. lavet;

- Hyggekroge
- Dukkekrog
- Bilområde
- Tegne/puslespils-område
- Puderum
- Magnetrum/konstruktionsrum
- Læsekrog
- LEGO krog
- Cykelbane
- Sandkasser med huse med tilhørende sandting
- Konstruktionsområde med byggebrædder
- Tiltag som kan ændre stuens indretning fx væghængte klapborde.

En ny hverdag under Covid-19:

For at skabe trivsel og læring i dagligdagen har vi sammensat nogle forskellige legekasser som er gennemsigtige inde på stuerne, så børnene kan se hvad de kan lege med når vi er indenfor i små grupper. Vi er stadig opmærksom på at give børnene mulighed for at lege tematiserede lege. Mange indendørs-aktiviteter er rykket ud på legepladsen.

Samspillet mellem børn og voksne kendetegnes fortsat ved gensidig respekt og tolerance. Derudover er det fortsat vigtigt, at børnemiljøet vurderes ud fra børneperspektivet og ikke de voksnes.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Skovparkens Børnehus prioriterer vi, at skabe mindre børnegrupper, 3-4 børn og 1 voksen i vuggestuen og 6-7 børn og 1 voksen i børnehaven, i de pædagogiske aktiviteter, for at skabe tryghed og udvikling for det enkelte barn. Endvidere aldersopdeler vi børnene, for at tilgodese deres udviklingstrin, så barnet kan få en succesoplevelse. At skabe et læringsmiljø, hvor børnene/det enkelte barn;

- Kan give udtryk for deres følelser og behov
- Tør udtrykke sig i grupper
- Tør at sige fra
- Kan håndtere konflikter uden at miste gåpåmodet
- Er selvhjulpne.

Barnets alsidige personlige udvikling bliver understøttet i de mindre grupper ved f.eks. spising;

- Hvor barnet har mulighed for, at blive hørt og set
- Træne selvhjulpnehed, hvor de selv skal kunne øse op
- Kunne udtrykke deres behov til sine kammerater eller den voksne.

Spisesituationen er et læringsmiljø hvor læreplanstemaerne alsidig personlig udvikling, social udvikling og kommunikation og sprog hænger tæt sammen. Det pædagogiske personale prøver så vidt muligt, at se og høre hvert enkelt barn og have kendskab til dets baggrund. Den voksnes mimik og kropsholdning har stor betydning for barnets udfoldelse og tryghed. Derudover, at kunne støtte det enkelte barn i deres valg og ønsker. Barnets alsidige personlige udvikling kommer derudover til udtryk i samling. Ved samling er der forskellige aktiviteter så alle tilgodeses f.eks.;

- Fællesang, hvor et barn får lov til at vælge hvilken sang det skal være
- At være i fokus ved at skulle tælle hvor mange børn der er
- Tælle drenge og piger
- Fortælle en oplevelsen man har haft
- Forklare et ord som andre ikke kender.

En ny hverdag under Covid-19:

Ovenstående afsnit om mindre børnegrupper er fortsat gældende.

Barnets alsidige personlige udvikling bliver understøttet i de mindre grupper ved f.eks. spising;

- Hvor barnet har mulighed for, at blive hørt og set
- Kunne udtrykke deres behov til sine kammerater eller den voksne
- Vente på tur
- Fortælle om en oplevelse man har haft
- Forklare et ord som andre ikke kender
- Samling for hele stuen er afhængig af vejret, da det foregår på legepladsen
- Tælle hvor mange man er om bordet til spising.

Det pædagogiske personale er så vidt muligt opmærksom på hvert enkelt barn, at se og høre hvert enkelt barn samt have kendskab til dets baggrund. Den voksnes mimik og kropsholdning har stor betydning for barnets udfoldelse og tryghed.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Skovparkens Børnehus arbejder vi meget på kryds og tværs af stuerne, børn og voksne. Det medvirker;

- At vi som personale kan se, at børnene har tilknytning til andre børn
- At børnene øver sig i at få tætte relationer

Vi lægger stor vægt på, at børnene lærer, at respektere hinandens forskelligheder og de voksne kan være gode rollemodeller. Det pædagogiske personale prioriterer, at børnene/det enkelte barn er en god ven og fx;

- Hjælper hinanden i garderoben
- Trøster hinanden
- Viser at de kan forstå, at en ven er ked af det
- At kunne vise empati for sin kammerat
- Respektere den demokratiske proces når vi skal bestemme hvilken leg der skal leges eller hvor turen går hen.

Derudover kan faste pladser til spisning være med til, at understøtte de nære og tætte relationer.

Barnets sociale udvikling har tæt sammenhæng med barnets alsidige personlig udvikling og kommuni-

kation og sprog, da den sociale udvikling har stor betydning for børnenes/det enkelte barns relationsdannelse. At kunne hjælpe børnene/det enkelte barn med, at forstå og efterleve de sociale spilleregler eller italesætte deres handlinger;

- At man godt nogle gange må lege alene
- At kunne vente på tur
- At italesætte egne følelser
- At kunne sætte egne grænser
- Italesætte; "hvor var du god til at dele cykel med.." eller "du var god til at sige at du ikke ville skubbes"
- Trøste sin ven med en kold klud/plaster mm.
- Eller sidde ved siden af og snakke med ham eller hende til personen bliver klar til at lege igen.

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparkens Børnehus arbejder vi stuevis/base og giver det enkelte barn/børnene mulighed for, at styrke deres relationer indbyrdes på stuen fx;

- At vi som personale kan se, at børnene har tilknytning til deres kammerater
- At børnene øver sig i at få tætte relationer

Ovenstående afsnit om rollemodeller og sociale spilleregler er stadig gældende.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Skovparkens Børnehus har vi stort fokus på, at fremme barnets sprog fx ved;

- At etablere mindre sproggrupper som læseleg/mini læseleg
- Dialogisk læsning/højtlesning på stuerne i alderssvarende bøger.

Vi fortsætter den gode udvikling og de sprogstøttende aktiviteter ved fx ;

- Samling med sanglege
- Benævne forholdsord i forhold til, at åbne kassen eller lægge en ting ned i kassen
- Små samtaler ved spisning
- At kunne være med til, at inspirere børnene til samtaleemner
- Spisning hvor vi leger ”gæt et dyr”
- Bøger i børnehøjde.

Læreplanstemaet kommunikation og sprog har tæt sammenhæng med barnets alsidige personlig udvikling og social udvikling, da kommunikation og sprog har stor betydning for børnenes/det enkelte barns sproglige udvikling, i forhold til at kunne indgå i relationer med andre børn.

Vi har fortsat stor opmærksomhed på, at personalet anvender et åbent sprog i samvær med børnene, at børnene/det enkelte barn taler med hinanden og udviser gensidig forståelse. Derudover at børnene/det enkelte barn kan;

- Udtrykke sig via sang, rim og remser
- At de øver sig i at bruge det verbale sprog i stedet for fx at slå hinanden
- At de kan udtrykke følelser og behov
- At de tilegner sig sproglige færdigheder
- At de øver sig i eller kan løse konflikter selv.

For at børnene kan tilegne sig sproglige færdigheder, opstarter personalet bl.a. en "barnets bog" sammen med barnet og dets forældre.

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparkens Børnehus har vi fortsat stor fokus på, at fremme barnets sprog og har i dagens løb sprogstøttende aktiviteter fx;

- Læseleg eller mini læseleg
- Sanglege på legepladsen
- Benævner forholdsord i forhold til når vi sætter aktiviteter i gang
- Små samtaler ved spising
- At kunne være med til, at inspirere børnene til samtaleemner
- Spising hvor vi leger "gæt et dyr"
- Forklare et ord det enkelte barn/børnene ikke kender.

Ovenstående afsnit om åbent sprog er fortsat gældende.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Skovparkens Børnehus er en DGI-certificeret institution, hvor vi gør alt for at børnene ikke har motoriske anmærkninger, når de forlader institutionen. Vores værdigrundlag er fællesskab, udfordring og trivsel (FUT).

Alle børn er fysisk aktive udendørs eller indendørs og udfordres dagligt motorisk fx;

- Høresansen
- Labyrint- og ligevægtssansen
- Berørings- og følesansen
- Muskel-ledsansen, stillingssansen og det kinæstetiske (bevægelsessansen).

Børnene bliver præsenteret for kroppens dele og får skabt en større bevidsthed om hvor de forskellige kropsdele sidder, det kan fx være ved;

- Sanglege som knoglesangen eller hoved, skulder, knæ og tå
- Rasleæg som placeres på en bestemt kropsdel.

Børnene glædes ved, at skulle enten på ture, legepladsen eller i puderummet, hvor de kan løbe, tumle og udfordre sig selv fysisk. Børnene kan derudover udfordre sig selv ved grov-motoriske aktiviteter som fx;

- Forhindringsbaner
- Legeplads (græshoppen)
- Cykle
- Slå kolbøtter
- Hinke

- Hoppe
- Klatre i æbletræet.

I de pædagogiske aktiviteter kan børnenes/det enkelte barns finmotorik udfordres ved bl.a.;

- Blyant/farveblyant, at tegne evt. inden for stregerne på kopiark
- Klippe med en saks
- Trække perler på snor eller lave perleplader
- Sy på gammeldags gulvklude, væve eller lave korssting.

Det pædagogiske personale er med til, at skabe et læringsmiljø, hvor sanserne bliver stimuleret.

Derudover give børnenes/det enkelte barns kropserfaringer med vilde og stille lege.

I børnenes dagligdag bliver de præsenteret for forskellige madoplevelser, da vi har madordning. Børnene er gode til at sige til og fra i forhold til sult og tørst. I spisesituationen øves og udfordres børnenes;

- Berørings- og følesansen
- Smagssans
- Lugtesans
- og synsans i forhold til hvad de spiser eller drikker.

Vi har stor opmærksomhed på, at fysisk aktivitet er sundhedsfremmende for børn. Derfor har vi et øget fokus på, at vi som personale igangsætter fysiske aktiviteter og skaber et læringsmiljø, hvor alle børn har mulighed for, at komme i bevægelse og få større kropsbevidsthed. Vi er lydhøre over for børnenes ønsker f.eks. sætte musik på eller lave danserum.

Læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse har en tæt sammenhæng med de resterende læreplanstemaer, alsidig personlig udvikling, social udvikling, kommunikation og sprog, natur, udeliv og science samt kultur, æstetik og fællesskab, men nogle fremhæves mere end andre i forhold til, hvilken aktivitet eller leg der er igangsat.

En ny hverdag under Covid-19:

Ovenstående afsnit er fortsat gældende, dog er de fleste aktiviteter rykket udendørs.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Skovparkens Børnehus har vi stor fokus på, at give børnene/det enkelte barn en fornemmelse for naturen;

- At give dem kendskab til de 4 årstider
- At de kan lægge mærke til de fysiske forandringer der sker i naturen
- I årets løb arbejder vi med forskellige projekter som gør, at vi kan få det grønne flag fra De Grønne Spirer
- Prioriterer at alle børn kommer ud hver dag
- At være nysgerrige på barnets initiativer, hvis barnet roder i jorden – ”hvad finder du?”
- Vi har årligt tur til en bondegård, hvor børnene lærer om dyrene og bondegårdens gang.
- Bagning – hvad sker der når dejen kommer i ovnen.

I samling inddrager vi børnene i forhold til, at finde ud af hvilken årstid det er og hvilken påklædning der kræves af årstiden. Børnene oplever forskellige naturtyper i deres dagligdag bl.a. ved de ture vi tager til fx;

- Skov
- Eng
- Vandløb
- Strand.

Derudover har vi haft en naturvejleder fra Nyruphus, som har været med til, at præsentere naturen for børnene på en anden måde. Børnene er fx blevet præsenteret for;

- Vind
- Vejr
- Tyngdeloven
- Mikroorganismer på stranden
- Forskellige dyr som mus, ræve eller hjorte.

Det har givet inspiration til egne ture i skoven, at løfte sten og stammer for, at se hvad der gemmer sig nedenunder. Samt give børnene en forståelse for menneskets påvirkning af og samspil med naturen bl.a. ved at samle skrald og snakke om, hvad skrald gør ved naturen.

Natur, udeliv og science bliver fremhævet i nogle af de forskellige projekter, vi har i dagligdagen f.eks. projekt om;

- Bæredygtighed, hvor man bl.a. skulle tage æggebakker eller toiletruller med
- Bedsteforældredag, hvor børnene planter frø og de kan følge udviklingen fra frø til blomst.

Science har også en stor rolle i børnenes/det enkelte barns hverdag bl.a. i forhold til en begyndende matematisk opmærksomhed;

- I samling når børnene skal tælle hvor mange børn eller pige/drenge der er på stuen
- Når de skal dække rullebord, hvad skal vi spise med og drikke af
- På legepladsen når spanden er fyldt med sand og man så hælder det ud, hvad sker der i forhold til vægten af spanden og hvorfor falder sandet ud.

Læreplanstemaet natur, udeliv og science har en tæt sammenhæng med de resterende læreplanstemaer, alsidig personlig udvikling, social udvikling, kommunikation og sprog, krop, sanser og bevægelse samt kultur, æstetik og fællesskab men nogle fremhæves mere end andre i forhold til, hvilken aktivitet, leg eller tur der er igangsat.

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparkens Børnehus har vi fortsat stor fokus på, at give børnene/det enkelte barn en fornemmelse for naturen;

- At give dem kendskab til de 4 årstider
- At de kan lægge mærke til de fysiske forandringer der sker i naturen
- Opleve forskellige naturtyper som skov, eng, vandløb eller strand
- I årets løb arbejder vi med forskellige projekter som gør, at vi kan få det grønne flag fra De Grønne Spirer
- Vi er ude hele dagen
- At være nysgerrige på barnets initiativer, hvis barnet roder i jorden – ”hvad finder du?”.

Ovenstående afsnit om Nyruphus er fortsat gældende.

Natur, udeliv og science fremhæves i forskellige små projekter som at samle naturmaterialer til fx;

- Is lygter med fund fra skoven
- Lanterner.

Science kommer til udtryk i børnenes hverdag i forhold til;

- Påklædning i forhold til årstiden
- Vådt/tørt
- Stor/lille
- Varm/kold
- Hård/blød
- Matematisk opmærksomhed, tælle eller kategoriserer ting
- På legepladsen når spanden er fyldt med sand og man så hælder det ud, hvad sker der i forhold til vægten af spanden og hvorfor falder sandet ud
- Fryse sæbebobler i frostvejr.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Skovparkens Børnehus vægter vi som personalegruppe vores værdier og fællesskabsfølelse højt, hvilket også kommer til udtryk i de traditioner vi har i institutionen fx;

- Vi fejrer højtider inden for de 4 årstider
- Husets fødselsdag
- Et barns fødselsdag, vi hylder fødselaren med sang, lys, hejse flag på legepladsen, hjemmelavet gave og fotos fra fødselsdagen kommer i deres mappe.
- Åbent hus med morgenmad for forældre og børn
- Troldeovernatning
- Teaterture
- Fællesudflugt som bondegårdstur
- Sansedage
- Fredagssang.

Det pædagogiske personale har stor fokus på, at give børnene erfaringer med demokrati og respektere andre, at man er en del af et børnefællesskab f.eks.;

- Ved forslag til ture, hvor man skal gå hen
- Få ejerskab i de aktiviteter der er igangsat fx ved at medbringe toiletruller eller æggebakker.

Forældresamarbejdet vægtes også højt, da det er vigtigt, at have forældrenes støtte i de forskellige arrangementer, der foregår i institutionen. Derudover give forældrene indsigt i;

- Hvad deres barn er i gang med at lære
- Har barnet svært ved, at være en del af fællesskabet
- Hvordan deres barn indgår i demokratiske beslutninger.

Læreplanstemaet kultur, æstetik og fælleskab har en tæt sammenhæng med de resterende læreplanstemaer, alsidig personlig udvikling, social udvikling, kommunikation og sprog samt krop, sanser og bevægelse men nogle fremhæves mere end andre i forhold til, hvilke arrangementer, årstid eller aktiviteter der er igangsat.

En ny hverdag under Covid-19:

I Skovparkens Børnehus vægter vi fortsat vores værdier og fælleskabsfølelse højt, det kan komme til udtryk i de traditioner vi har i institutionen;

- Vi laver aktiviteter til højtider inden for de 4 årstider
- Et barns fødselsdag, vi hylder fødselaren med sang, lys, hejse flag på legepladsen, hjemmelavet gave og fotos fra fødselsdagen kommer i deres mappe
- Sansedage.

Ovenstående afsnit om demokrati og forældresamarbejde er fortsat gældende.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Som en del af arbejdet med kvalitet og det lovpligtige tilsyn, har Helsingør Kommune besluttet at benytte KIDS observationsmateriale. KIDS er et evidensbaseret dokumentations- og udviklingsværktøj til at forbedre den pædagogiske kvalitet i dagtilbud. Hermed sikres, at der på tværs af kommunen bliver observeret, vurderet og udviklet på et ensartet og kvalitativt grundlag. Arbejdet med KIDS understøtter også dagtilbuddenes arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan. Observationerne gøres i samarbejde mellem Center for Dagtilbud og Skoler og dagtilbuddene. Det betyder, at kvalitetssikringen og kompetenceudviklingen sker i samarbejde med personale og leder via samskabelsesprocesser og dialog. Processen i et KIDS-forløb består af 5 trin: 1) forberedelse, 2) observation, 3) dialog, 4) handleplan og 5) sparring.

Ud fra KIDS observationerne har vi taget vores daglige praksis op til revision, dette har resulteret i brugen af praksisfortællinger til evaluering af vores daglige praksis. Vi gør brug af praksisfortællinger som arbejdsredskab ved hjælp af et praksisfortællingsskema. Det kan f.eks. være til interne møder, hvor et emne eller

indblik i dagligdagen bliver taget op eller ved større møder hvor der bliver evalueret i plenum. Så det kan give et blik på, om der er noget vi skal gøre bedre eller noget der går rigtig godt og som vi skal gøre mere af. I fælleskab finde ud af hvordan vi evaluere på en ny måde i forhold til den nye den styrkede pædagogiske læreplan. For eksempel skabe refleksion omkring;

- Børnegruppen
- Børn i udsatte positioner
- Det enkelte barns trivsel, udvikling og læring.

Det pædagogiske personale vurderer og evaluerer dagligt ud fra børnegruppen, hvad har de brug for og skaber det bedst mulige læringsmiljø. I forhold til at dokumentere og evaluere herunder de tolv pædagogiske mål og det pædagogiske læringsmiljø, har vi lavet et nyt skema som er med til, at vise sammenhængen mellem de tolv mål og læringsmiljøet igennem hele dagen.